

18.4.2023

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

a homoszexualitás egyetemes dekriminalizálásáról a közelmúltbeli ugandai fejlemények fényében
(2023/2643(RSP))

Kim Van Sparrentak, Ignazio Corrao, Rosa D'Amato, Ernest Urtasun, Malte Gallée, Francisco Guerreiro, Hannah Neumann, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Monika Vana, Rasmus Andresen, Jordi Solé, Alviina Alametsä

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a homoszexualitás egyetemes dekriminalizálásáról a közelmúltbeli ugandai fejlemények fényében (2023/2643(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Ugandáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az LMBTI-személyek ugandai helyzetéről szóló, 2019. október 24-i állásfoglalására¹ és az ugandai politikai helyzetről szóló, 2021. február 11-i állásfoglalására²,
- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című, 2019. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2021. január 20-i állásfoglalására³,
- tekintettel az ENSZ-közgyűlés 75. és 76. ülészsaka kapcsán a Tanácshoz intézett, 2021. június 9-i ajánlására⁴,
- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikája – 2021. évi éves jelentés” című, 2022. február 17-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a Nyugat- és Száhel-Afrikában a stabilitást, a biztonságot és a demokráciát fenyegető veszélyekről szóló, 2022. május 5-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és különösen annak 21. és 26. cikkére,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, az Egyesült Nemzetek Alapokmányára (ENSZ-Alapokmány) és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (ICCPR),
- tekintettel az Emberi Jogok és a Népek Jogainak Afrikai Chartájára, különösen annak 1. és 4. cikkére,
- tekintettel Uganda 1995-ös alkotmányára,
- tekintettel a halálbüntetésről szóló, 2013. április 12-én elfogadott európai uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI-) személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének előmozdítására és védelmére

¹ HL C 202., 2021.5.28., 54. o.

² HL C 465., 2021.11.17., 154. o.

³ HL C 456., 2021.11.10., 94. o.

⁴ HL C 67., 2022.2.8., 150. o.

⁵ HL C 342., 2022.9.6., 191. o.

⁶ HL C 465., 2022.12.6., 137. o.

vonatkozó, 2013. június 24-én elfogadott uniós iránymutatásra,

- tekintettel a megkülönböztetésmentesség elvének a külső tevékenységek keretében való érvényesítéséről szóló, 2019. március 18-án elfogadott uniós emberi jogi iránymutatásokra,
- tekintettel az EU harmadik országokra irányuló, a kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel kapcsolatos politikájáról szóló európai uniós iránymutatásokra, és a 2019. szeptember 16-án elfogadott felülvizsgált iránymutatásokra,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője „Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv 2020–2024” című, 2020. március 25-i közös közleményére (JOIN(2019)0005),
- tekintettel az „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)” című, 2020. november 12-i bizottsági közleményre (COM(2020)0698),
- tekintettel az EKSZ 2023–2025-ös időszakra szóló, 2023. március 6-án elfogadott, sokszínűsége és befogadásra irányuló menetrendjére,
- tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2020. december 7-i (EU) 2020/1998 tanácsi rendeletre⁷,
- tekintettel az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról és a 732/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁸,
- tekintettel a homoszexualitás elleni, 2023. március 21-i ugandai törvényre,
- tekintettel Volker Türk ENSZ-főbiztos „Uganda: Türk sürgeti az elnököt, hogy ne írja alá a homoszexualitás elleni sokkoló törvényt” című, 2023. március 22-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének „Uganda: A szóvivő nyilatkozata a homoszexualitás elleni törvényjavaslat elfogadásáról” című, 2023. március 22-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ független szakértőinek „Uganda: az ENSZ-szakértők elítélik a példátlan LMBT-ellenes jogszabályokat” című, 2023. március 29-i nyilatkozatára,
- tekintettel az UNAIDS „Az UNAIDS sürgeti az ugandai kormányt, hogy ne fogadjon el olyan káros törvényt, amely veszélyezteti a közegészségügyet” című, 2023. március 22-i nyilatkozatára,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöbölésével foglalkozó ENSZ-bizottságnak (CEDAW) a Rosanna

⁷ HL L 410I., 2020.12.7., 1. o.

⁸ HL L 303., 2012.10.31., 1. o.

Flamer-Caldera kontra Srí Lanka ügyben hozott legutóbbi határozatára,

- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az EUSZ 21. cikke kimondja, hogy az EU nemzetközi szintű fellépése azon elvekre épül, amelyek létrehozását, fejlődését és bővítését vezérelték”, különösen „a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan volta, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása;
- B. mivel minden ember szabadnak és egyenlőnek születik méltóság és jogok tekintetében; mivel valamennyi állam kötelessége megelőzni az egyedi jellemzőkön, köztük a szexuális irányultságon, a nemi identitáson és annak kifejezésén alapuló erőszakot, gyűlöletkeltést és megkülönböztetést;
- C. mivel az emberi jogok és a népek jogainak afrikai chartája kimondja, hogy „minden egyént megkülönböztetés nélkül megilletnek az ebben a chartában elismert és garantált jogok és szabadságok” (2. cikk), hogy „a törvény előtt minden egyén egyenlő” és „minden egyénnek joga van a törvényes védelemre” (3. cikk), valamint hogy „minden embernek joga van élete és személye sérthetlenségének tiszteletben tartásához”, és „senkit sem lehet önkényesen megfosztani e jogától” (4. cikk);
- D. mivel 2023. március 21-én az ugandai parlament elfogadta a homoszexualitás elleni törvényt (a továbbiakban: „a törvényjavaslat”); mivel a törvényjavaslat halálbüntetés alkalmazását javasolja a „súlyos homoszexualitás” bűncselekménye, életfogytig tartó szabadságvesztést a „homoszexualitás” bűncselekménye, maximum 14 éves szabadságvesztést „homoszexualitás kísérlete” és maximum 20 éves szabadságvesztést „homoszexualitás népszerűsítése” esetén; mivel ez utóbbi magában foglalja az LMBTI-kérdések teljes cenzúráját, beleértve az emberi jogokon alapuló érdekképviseleti és egészségügyi munkát végző civil társadalmi szervezeteket is;
- E. mivel már 2009-ben, 2012-ben, 2013-ban és 2014-ben javasolták a homoszexualitás és a homoszexuális cselekmények népszerűsítését tiltó hasonló törvénytervezetek korábbi változatait, ami jelzi, hogy a hatóságok hajlamosak arra, hogy rendszeresen az LMBTIQ-személyeket tegyék meg bűnbaknak és fiktív politikai ellenfélként eszközként használják fel őket; mivel ez a jogszabály ellentétes Uganda saját alkotmányos rendelkezéseivel, amelyek mindenki számára előírják az egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet; mivel Ugandában az LMBTIQ-személyek elleni gyűlöletkeltő retorika szításában kulcsszerepet játszottak a politikusok és (külföldi) vallási vezetők; mivel Ugandában és a régió más országaiban a mai LMBTI-ellenes attitűdöket a gyarmati korszakból származó törvények elhúzódó hatása is befolyásolja; mivel a törvénytervezet elfogadásának eredményeként már most is megfigyelhető a szóbeli és fizikai erőszak fokozódása;
- F. mivel az azonos nemű felnőttek közötti, beleegyezésen alapuló szexuális kapcsolatokrak dekriminalizálása a Parlament szokásos követelése és elfogadott álláspontja; mivel a Parlament számos alkalommal felszólította az EU-n kívüli országokat, hogy tegyenek lépéseket a dekriminalizálás felé, hogy így biztosítsák az LMBTI személyek számára az emberi jogok oszthatatlanságát és e jogok gyakorlását;

- G. mivel az EU egyértelmű iránymutatásokat fogadott el az EKSZ számára az LMBTI-személyekről, a halálbüntetésről, a megkülönböztetésmentességről a külső fellépések során, valamint a kínzásról és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódról vagy büntetésről; mivel ezek az iránymutatások mindenkor és minden körülmények között egyértelműen ellenzik a halálbüntetést, a kínzást és a rossz bánásmód egyéb formáit, továbbá kijelentik, hogy az azonos nemű felnőttek közötti, beleegyezésen alapuló kapcsolatok bűncselekménnyé nyilvánítása ellentétes a nemzetközi emberi jogi jogszabályokkal; mivel az LMBTI-személyekre vonatkozó iránymutatások kifejezetten előírják az EKSZ számára többek között a jelentéstételre, a téma politikai párbeszédében való felvetésére és a civil társadalom támogatására vonatkozó kötelezettségeket;
- H. mivel az ENSZ emberi jogi főbiztosa felszólította Museveni elnököt, hogy ne tegye közzé a törvényt, arra hivatkozva, hogy az szabad kezet adna az [LMBTI személyek] szinte valamennyi emberi jogának szisztematikus megsértéséhez”; mivel a főbiztos szerint „a törvénytervezet összekeveri a beleegyezésen alapuló és a beleegyezés nélküli kapcsolatokat”, „súlyosan elvonja a figyelmet a szexuális erőszak felszámolásához szükséges intézkedések meghozatalától”, és hogy „ellentétes Uganda saját alkotmányos rendelkezéseivel”; mivel az ENSZ különleges eljárási mechanizmusában részt vevő 28 ENSZ-szakértő kijelentette, hogy a halálbüntetés ilyen jogszabályok alapján történő kiszabása önmagában önkényes kivégzésnek minősül és sérti az ICCPR 6. cikkét;
- I. mivel az EU Uganda legnagyobb fejlesztési együttműködési partnere; mivel az EU többéves indikatív programja Ugandára vonatkozóan a 2021-2024-es időszakra 375 millió eurós teljes költségvetéssel rendelkezik;
- J. mivel az EU új globális emberi jogi szankciórendszere az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv keretében lehetővé teszi az EU számára, hogy világszerte fellépjen a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések ellen, függetlenül azok helyszínétől, ideértve az önkényes kivégzéseket és az embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést;

A közelmúlt fejleményei Ugandában

1. a lehető leghatározottabban elítéli, hogy az ugandai parlament elfogadta az úgynevezett homoszexualitás elleni törvényt, és megismétli, hogy határozottan ellenzi a szexuális irányultságon vagy nemi identitáson alapuló megkülönböztetés minden formáját, valamint az LMBTI-személyekkel szembeni erőszakot; úgy véli, hogy a törvény elfogadása súlyosan sérti az ugandai alkotmányt és Ugandának az Afrikai Chartából és az ENSZ nemzetközi jogi struktúrájából, például az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatából, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányából és az ENSZ Alapokmányából eredő nemzetközi kötelezettségeit; kategorikusan, minden körülmények között elutasítja a halálbüntetés alkalmazását;
2. riasztónak tartja, hogy a 389 jogalkotó közül csak 2 szavazott a törvénytervezet ellen; sajnálatát fejezi ki Museveni elnök megjegyzései miatt, amelyek még inkább hozzájárulnak az LMBTI-személyekkel kapcsolatos gyűlöletkeltő retorikához; aggodalmát fejezi ki a gyűlöletet szító politikusok, vallási vezetők és médiaszemélyiségek száma miatt; úgy véli, hogy az LMBTI-személyeknek az ugandai

politikai osztály többsége által fiktív ellenfelekként való eszközként való felhasználása súlyos és aggodalomra okot adó fejlemény; úgy véli, hogy ez a törvényjavaslat a maga nemében a legrosszabbak közé tartozik a világon, és hogy kihirdetése elkerülhetetlenül megterheli az EU és Uganda közötti kapcsolatokat;

3. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy csak 2023 februárjában több mint 110 LGBTI-személy jelentett – többek között letartóztatásokról, szexuális erőszakról, kilakoltatásokról és nyilvános támadásokról – incidenseket Ugandában az Ugandai Szexuális Kisebbségek (SMUG) civil társadalmi szervezetnek; megjegyzi, hogy ez valószínűleg csak töredéke az esetek tényleges számának, mivel a legtöbb áldozat túlságosan fél attól, hogy a rendőrséghez forduljon; aggodalommal állapítja meg, hogy a transznemű személyeket aránytalanul érinti ez a jelenség; elítéli a SMUG 2022. augusztusi betiltását;
4. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a törvénytervezet súlyosbítja az LGBTI-személyek és az emberjog-védők által a közelmúltbeli fejleményeket követően esetlegesen elszenvedett megbélyegzést, zaklatást és megkülönböztetést, valamint a lehetséges erőszakot, különösen amikor munkájukat végzik, vagy szociális szolgáltatásokhoz, például lakhatáshoz, oktatáshoz vagy egészségügyi ellátáshoz próbálnak hozzáférni; különösen aggasztónak tartja a jogok mellett kiálló emberjog-védőket érintő kockázatok növekedését; hangsúlyozza, hogy a törvényjavaslat ürügyként szolgálhat az emberi jogi munkát végzők megtámadására és politikai ellenfelek bebörtönzésére, ami aláássa a demokratikus intézményeket és a civil társadalom egészét;
5. úgy véli, hogy a vallási vezetők, a média és a politikusok által terjesztett lázító retorika és dezinformáció hozzájárul az LGBTI-személyekkel, családjukkal és barátaikkal szembeni elnyomás általános légköréhez, és öncenzúrára kényszeríti őket, hogy ne váljanak erőszak áldozatává; úgy véli, hogy ugyanez a retorika olyan megfigyelési légkört mozdít elő, amely lehetővé teszi az emberi jogok, például a magánélethez való jog, az élethez, a szabadsághoz és a személyek biztonságához való jog, valamint a megkülönböztetéssel szembeni egyenlő védelemhez való jog szisztematikus megsértését;
6. emlékeztet arra, hogy Uganda úttörő szerepet játszott a HIV és az ezt övező megbélyegzés elleni küzdelemben; emlékeztet, hogy a HIV gyakorisága a férfiakkal szexuális kapcsolatot létesítő férfiak körében 2021-ben 12,7% volt; aggodalommal állapítja meg, hogy ez az arány jelentősen magasabb, mint a heteroszexuális férfiak esetében, és meghaladja az országos átlagot; ezért rendkívül aggódik amiatt, hogy a törvényjavaslat gyakorlatilag kriminalizálná a HIV-fertőzötteket; úgy véli, hogy ezek a rendelkezések csak a HIV-tesztelésre, a nyomon követésre és a megelőzésre irányuló erőfeszítések további megbélyegzését szolgálják, és potenciálisan illegálissá tesznek minden életmentő HIV-programot és a kulcsfontosságú népesség elérésére irányuló erőfeszítéseket, mivel azok „a homoszexualitás népszerűsítésének” minősülhetnek; hivatkozik az UNAIDS által bemutatott megdönthetetlen bizonyítékokra, amelyek szerint a bűncselekménnyé nyilvánításra irányuló törvények megakadályozzák a közösségek életmentő szolgáltatásokhoz való hozzáférést;

A dekriminalizálás helyzete a világban

7. emlékeztet arra, hogy az EU egyértelmű külpolitikai iránymutatásokat fogadott el a halálbüntetés elítéléséről és az LMBTI-személyek védelméről, valamint a megkülönböztetésmentesség elvének a külső fellépésekben való alkalmazásáról, valamint a kínzás és a bántalmazás egyéb formáinak elítéléséről; úgy véli, hogy a nemzetközi dekriminalizálásra való törekvés a nemzetközi fórumokon nemcsak erkölcsi kötelesség, hanem nemzetközi emberi jogi szükségszerűség is;
8. emlékeztet arra, hogy a Bizottság LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégiája az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervekkel együtt arra kötelezi az EU-t, hogy fokozza a diszkriminatív jogszabályok, politikák és gyakorlatok aktív elítélésére és leküzdésére irányuló fellépéseit, beleértve az azonos neműek közötti, konszenzuson alapuló kapcsolatok bűncselekményé nyilvánítását is;
9. kiemeli a dekriminalizálás irányába mutató pozitív nemzetközi tendenciát, mivel az elmúlt 30 évben 49 ENSZ-tagállam hajtott végre jogi reformot, különösen Mozambik 2015-ben, Belize és a Seychelle-szigetek 2016-ban, Trinidad és Tobago 2018-ban, India 2018-ban, Botswana 2019-ben, Gabon 2020-ban, Angola és Bhután 2021-ben, Antigua és Barbuda 2021-ben, Szingapúr és Barbados 2022-ben, a Cook-szigetek pedig 2023-ban; emlékeztet azonban arra, hogy vannak olyan országok is, ahol az azonos neműek közötti szexuális kapcsolatokat büntető törvényeket szigorították vagy vezették be újra, mint például Csád, Brunei, Nigéria és végül Uganda, rávilágít arra, hogy szükség van egy, a dekriminalizálás mellett kiálló egyetemes fellépésre; emlékeztet azokra az esetekre, amelyekben az ENSZ szervei jogorvoslathoz folyamodtak a kriminalizálással szemben, például az Emberi Jogi Tanács előtt a Toonen kontra Ausztrália ügyben 1994-ben, illetve a CEDAW előtt 2022-ben a Rosanna Flamer-Caldera kontra Srí Lanka ügyben;
10. aggodalmát fejezi ki az úgynevezett „melegpropaganda” elleni törvények elfogadása miatt egyes országokban, amelyek hozzájárulnak az intolerancia és a diszkrimináció kultúrájához, és riadót fúj azzal kapcsolatban, hogy az ilyen törvényeknek milyen tovagyrúzó hatása lehet más országokban, megnyitva az utat a szigorúbb intézkedések elfogadása előtt, mint például az azonos neműek szexuális kapcsolatainak és a szexuális irányultság, a nemi identitás és a nemi kifejezés és a nemi jellemzők más aspektusainak kriminalizálása; megjegyzi, hogy a közelmúltban végzett kutatások azt mutatják, hogy az összeesküvés-elméletek egyre népszerűbbek számos uniós tagállamban; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az online gyűlölet és összeesküvések offline erőszakhoz vezetnek, és életeket követelhetnek; tudomásul veszi a Nemzetközi Leszbikus, Meleg, Biszexuális, Transznemű és Interszexuális Szövetség kutatását, amely szerint a gyűlöletbeszéd és a dezinformáció miatt 2022 volt a legnehezebb év az LMBTI-közösség számára; felhívja a Bizottságot, hogy a demokrácia védelmére vonatkozó, küszöbön álló csomagba foglaljon bele a közösségi médiában megjelenő interakciókon alapuló ajánlórendszerek elleni fellépést, mivel e rendszerek köztudottan fokozzák a gyűlöletet és a dezinformációt;
11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Afrika más részein – például Ghánában és Kenyában, ahol hasonló törvényjavaslatokat terjesztettek elő és azokat ezen országok parlamentjei jelenleg is vizsgálják – a kriminalizálás irányába mutató növekvő tendencia tapasztalható, valamint amiatt, hogy az ugandai törvénytervezet kihirdetése jelentős hatással lesz e törvényjavaslatok kimenetelére;

12. emlékeztet arra, hogy a fenntartható fejlesztési célok előmozdítása az azokat aláíró valamennyi ENSZ-tagállam felelőssége, beleértve Ugandát is, és hogy e céloknak azt a célt kell szolgálniuk, hogy senki se maradjon le; elismeri az LMBTI-személyek emberi jogainak tiszteletben tartása és a fenntartható fejlesztési célok közötti szerves kapcsolatot, és értelmezése szerint minden diszkriminatív gyakorlat – és különösen az, amelyik halálbüntetést szab ki – radikálisan ellentétes ezekkel a célokkal;

Cselekvésre való felhívás

13. felszólítja Museveni elnököt, hogy ne hirdesse ki a törvényjavaslatot, és kategorikusan utasítson el minden jövőbeli hasonló kezdeményezést; felszólítja Museveni elnököt, hogy mozdítsa elő a tolerancia, az elfogadás és a nemzetközileg elismert emberi jogok tiszteletben tartásának elvét, biztosítva, hogy Ugandában minden embert szexuális irányultságától és nemi identitásától függetlenül egyenlő, méltóságteljes és tiszteletteljes bánásmódban részesítsenek;
14. felhívja az ugandai hatóságokat, hogy vizsgáljanak ki, vonjanak felelősségre és büntessenek meg a törvénytervezet elfogadása következtében magánszemélyek és szervezetek ellen elkövetett valamennyi gyűlöleten alapuló támadást, és állítsanak le minden megtorló intézkedést – például rendőrségi razziákat vagy bankszámlák zárolását – az emberi jogok és az LMBTI-személyek érdekvédelmével foglalkozó, valamint létfontosságú közösségi alapú szolgáltatásokat nyújtó civil társadalmi szervezetekkel szemben;
15. felhívja az ugandai parlament tagjait és más politikusokat, hogy tartózkodjanak a szexuális és nemi kisebbségek elleni gyűlölet szításától;
16. sajnálatosnak tartja, hogy a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője a mai napig nem reagált közvetlenül a törvényjavaslatra; úgy véli, hogy a helyzet súlyossága – amely egyes esetekben a halálbüntetés alkalmazását is magában foglalja – erősebb intézményi választ tesz szükségessé, és felszólítja az alelnököt/főképviselőt, hogy ezt tegye meg;
17. felhívja a Tanácsot és az EKSZ-t, hogy kategorikusan hajtsák végre az alkalmazandó uniós iránymutatásokat; felhívja az EU ugandai küldöttségét, hogy alaposan számoljon be a helyzetről, és továbbra is támogassa a civil társadalmat és az emberi jogok védelmezőit;
18. felhívja az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy sürgősen lépjenek kapcsolatba az ugandai hatóságokkal annak érdekében, hogy határozottan kiálljanak a törvénytervezet kihirdetése ellen, és tegyék egyértelművé, hogy ez a törvény jelentős és káros hatást gyakorolna az EU és Uganda közötti kapcsolatokra;
19. felhívja az alelnököt/főképviselőt, az EU emberi jogi különleges képviselőjét és az EKSZ nemek közötti egyenlőségért és sokféleségért felelős nagykövetét, hogy az EKSZ sokszínűsége és befogadásra irányuló menetrendjével összhangban vizsgálják meg az EU ugandai küldöttségével együtt egy határozott uniós reagálás lehetőségeit; felhívja az alelnököt/főképviselőt, hogy vegye fontolóra az EU globális emberi jogi szankciórendszere szerinti szankciókat, amennyiben a törvényjavaslatot kihirdetik; kitarthat emellett, hogy a Parlamentet folyamatosan tájékoztatni kell az e tekintetben tett

lépésekről, beleértve a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők támogatását célzó lépéseket is;

20. emlékeztet az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokról szóló, 2023. március 16-i parlamenti állásfoglalásra⁹, és felhívja az EKSZ-t, hogy fokozza erőfeszítéseit annak biztosítása érdekében, hogy az ugandai emberijog-védők adott esetben finanszírozáshoz, támogatáshoz, védelemhez, áthelyezéshez, vízumhoz és menedékhez jussanak;
21. elismeri, hogy az egyetemes időszakos felülvizsgálat harmadik ciklusa – amelynek során Ugandát felülvizsgálták – véget ért, és megjegyzi, hogy az egyetemes időszakos felülvizsgálat az LMBTI-személyek kriminalizálásával foglalkozott; felhívja az EU-t, hogy az Ugandáról szóló közelgő egyetemes időszakos felülvizsgálat során az LMBTI-személyekkel kapcsolatos fejleményeket tükröző szöveget nyújtson be; felszólítja az EU-t, hogy a homoszexualitás büntethetőségének megszüntetése érdekében proaktívabb megközelítést alkalmazzon az egyetemes időszakos felülvizsgálat keretében az államoknak címzett beadványokat illetően;
22. felszólít Ugandának az általános vámkedvezmény-rendszer (GSP) részét képező „fegyver kivételével mindent” rendszerhez való preferenciális hozzáférésének azonnali visszavonására, amennyiben a törvényjavaslatot kihirdetik; felhívja a Bizottságot, hogy a homoszexualitás dekriminalizálását tegye az GSP-rendszerhez való hozzáférés követelményévé, és törölje a jegyzékből azokat az országokat, amelyek továbbra is kriminalizálják az azonos neműek beleegyezésen alapuló szexuális cselekményeit;
23. felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki emberi jogokat szem előtt tartó intézkedéseket a jelenlegi vagy jövőbeli gazdasági kapcsolatok korlátozására vagy megszüntetésére olyan nem uniós országokkal, amelyek továbbra is büntetik a homoszexualitást, különösen pedig olyan országokkal, ahol halálbüntetést szabnak ki ezért;
24. felhívja az EU-t, hogy lépjen fel minden releváns politikai és diplomáciai fórumon az azonos neműek közötti, beleegyezésen alapuló szexuális cselekmények egyetemes dekriminalizálása érdekében, valamint vessen véget a nemi identitást megerősítő ellátás betiltásának, hogy biztosítsa az LMBTI-személyek számára az emberi jogok érvényesülését; felkéri az EU-t, hogy e törekvések érdekében hozzon létre a nemzetközi közösséggel egy széles körű koalíciót, amely a nemzetközi jogi eszközökre, például a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, az ENSZ Alapokmányára és az ENSZ Közgyűlésének e tárgyban hozott határozataira, az Emberi Jogi Tanács és a CEDAW mérőföldkönek számító határozataira, valamint az ENSZ szexuális irányultsággal és nemi identitással foglalkozó független szakértőjének jelentéseire összpontosít; emlékeztet arra, hogy az egyetemes időszakos felülvizsgálatot e tekintetben megfelelően és proaktívan kell alkalmazni;

o

o o

⁹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0086.

25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak, az EU ugandai küldöttségének, az Ugandai Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének, valamint minden olyan országnak, amely az azonos neműek közötti, beleegyezésen alapuló szexuális tevékenységek bűncselekménnyé nyilvánítására irányuló törvénytervezeten dolgozik.